

Γκριγκόρι Γιεφίμοβιτς «Ρασπούτιν» (1869-1916) - Ο πανούργος καλόγερος και «γητευτής» των ψυχών

Ο Ντοστογιέφσκι είχε πει γι' αυτόν ότι είναι ένας άνθρωπος που σου παίρνει τη βούληση και την ψυχή και σου τις κάνει δικές του.

Ο Γκριγκόρι Γιεφίμοβιτς Ρασπούτιν (στα ρωσικά, Григорий Ефимович Распутин και στα αγγλικά, Grigori Yefimovich Rasputin) ήταν Ρώσος μυστικιστής ο οποίος άσκησε τεράστια επίδραση στο τελευταίο ρωσικό αυτοκρατορικό ζεύγος, του τσάρου Νικολάου του Β' και της τσαρίνας Αλεξάνδρας.

Ο Ρασπούτιν γεννήθηκε στο Ποκρόφσκογε (ενός χωριού χαμένου στα βάθη της Σιβηρίας, στη Ρωσία) της επαρχίας Τομπόλσκ, και από τις επικρατέστερες ημερομηνίες γέννησής του είναι η 22 Ιανουαρίου 1869.

Τα χρόνια πριν την ανέλιξή του

Ήταν γιος χωρικών και παρόλο που πήγε σχολείο, παρέμεινε αμόρφωτος σε σημείο που δεν ήξερε ούτε να γράφει. Έγραφε δυσανάγνωστα και ανορθόγραφα ορνιθοσκαλίσματα.

Ο πατέρας του ήταν ένας μέθυσος χωρικός και η μητέρα του μια υποταγμένη γυναίκα που δούλευε σκληρά. Ο Γκριγκόρι, ήταν τελευταίο παιδί των γονιών του, το μόνο που επέζησε.

Πέρασε σκληρά παιδικά χρόνια δουλεύοντας ως αγρότης και ως καροτσέρης, ενώ

γρήγορα, όπως λέγεται, έγινε δημοφιλής στη μικρή κοινότητα του χωριού του και των περιχώρων για το πλήθος των σκανδάλων όπου πρωταγωνιστούσε, γεγονός που του προσέδωσε και την επωνυμία Ρασπούτιν που στην Σιβηρική αργκό σημαίνει ακόλαστος («rasputnik», αλλά σύμφωνα με μια άλλη ερμηνεία, η επωνυμία ενδέχεται να προέρχεται από τη λέξη «raspoutie», που σημαίνει σταυροδρόμι εις ανάμνηση του χωριού του στη Σιβηρία).

Ως νεαρός ο Ρασπούτιν ήταν ιδιαίτερα ζωηρός: έπινε, κυνηγούσε τις γυναίκες και τις ηδονές (φήμη που ουδέποτε αρνήθηκε και που τον ακολούθησε έως το θάνατό του), είχε κατηγορηθεί ακόμα και για κλοπές.

Ο Ρασπούτιν δεν ήταν ο τύπος του ανθρώπου που θα παραμείνει καρφωμένος αιώνια στο μικρό χωριουδάκι. Η δίψα του να φτάσει ψηλά είναι όλο και πιο έντονη. Η ευκαιρία γι' αυτόν θα παρουσιαστεί στα 18 του, όταν θα συνοδεύσει με το κάρο του έναν δόκιμο μοναχό στο σιβηριανό μοναστήρι του Βερχοτούρι (Verkhoturje). Ο νεαρός μοναχός, κατά τη διάρκεια του ταξιδιού εντυπωσιάστηκε από τη ζωηρότητα του πνεύματος του Ρασπούτιν σε τέτοιο σημείο που του πρόσφερε την πιθανότητα να παραμείνει στο μοναστήρι για αρκετούς μήνες. Το μοναστήρι του Βερχοτούρι απαρτιζόνταν από επαναστάτες μοναχούς που υπάκουαν στο αιρετικό δόγμα των «Χλιστ». Το δόγμα αυτής της αίρεσης έβλεπε στην ευδαιμονία του πνεύματος και την είσοδό του στον παράδεισο μετά τον θάνατο. Για τον λόγο αυτό διοργάνωναν παράξενες τελετές σε απομακρυσμένες περιοχές μέσα στη φύση. Λεγόταν μάλιστα ότι κατά τη διάρκεια της νύχτας, γυναίκες και άντρες χόρευαν και τραγουδούσαν ενώ ταυτόχρονα μαστίγωναν αλύπητα ο ένας τον άλλο, και για να κλείσουν τις τελετές κυλιόντουσαν μανιωδώς στη γη, μέσα σε μια ολοκληρωτική έκσταση. Τα μέλη των αίρεσης «Μαστιγωμένων» ονομάζονταν επίσης και πειθαρχούμενοι, κουκουλοφόροι ή δερόμενοι.

Σύντομα διαπίστωσε πως θα ήταν πιο προσοδοφόρο να προωθηθεί ο ίδιος ως κάτι ξεχωριστό, παρά να παραμείνει στους κόλπους της επίσημης εκκλησίας της Ρωσίας. Έτσι γίνεται ο Ρασπούτιν, ο ιερομόναχος, θεραπευτής πάσης νόσου και προφήτης. Διαστρεβλώνοντας τα κηρύγματα της αίρεσης αυτής, ο Ρασπούτιν διατύπωσε δικό του δόγμα, σύμφωνα με το οποίο η σεξουαλική εξάντληση ήταν το καλύτερο μέσο για να φθάσει ο πιστός στην κατάσταση της «θείας αταραξίας», ώστε να βρεθεί πιο κοντά στο θεό.

Έφυγε από το μοναστήρι πριν γίνει μοναχός και επέστρεψε στο χωριό του, όπου παντρεύτηκε το 1889 μια χωρική, την Φιόντροβνα Ντουμπρόβιν και απέκτησε 3 παιδιά, τις Μαρία και Βαβάρρα, και τον Ντιμίτρι.

Τελικά όμως, εγκατέλειψε το σπίτι και την οικογένειά του το 1901 για να γίνει προσκυνητής και πέρασε μεγάλο διάστημα περιπλανώμενος, χωρίς να παραλείπει να συνάπτει ερωτικές σχέσεις με τις αγρότισσες και να σπέρνει παιδιά, φτάνοντας μέχρι το Άγιο Όρος και τα Ιεροσόλυμα, αλλά επέστρεφε πάντα στο Ποκροβσκόγιε. Στο διάστημα αυτό, ανακήρυξε τον εαυτό του «άγιο» (σύμφωνα με ισχυρισμούς του, η Μαύρη Παρθένα του Καζάν, μια, υποτίθεται, θαυματουργή ρώσικη εικόνα, εμφανίστηκε εμπρός του και τον ενθάρρυνε να αφήσει το χωριό του για να προσφέρει τις υπηρεσίες του στη ρωσική πρωτεύουσα) και ζούσε από τις δωρεές των χωρικών. Στα δύο χρόνια που μεσολάβησαν από τη στιγμή που έφυγε από το Ποκρόφσκογιε, κατάφερε να γίνει γνωστός για τις υποτιθέμενες θεραπευτικές του δυνάμεις αλλά και για τη σκανδαλώδη σεξουαλική του συμπεριφορά.

Ήταν ακριβώς την εποχή που το είδος αυτό του παραδοσιακά ρώσικου μυστικισμού βρισκόταν σε μεγάλη έξαρση και όλο και πιο συχνά άνθρωποι κάθε ηλικίας να εγκατέλειπαν τις οικογένειες και τα μέρη τους σαλπάροντας για το άγνωστο με σκοπό να διδάξουν τον ορθό λόγο του θεού. Οι άνθρωποι αυτοί είχαν ονομαστεί Στρανίκις, διέσχιζαν τη Ρωσία από το ένα της χωριό στο άλλο, κρύβονταν από την αστυνομία, αλλά έβρισκαν πάντα ένα πιάτο φαί και φιλοξενία στα σπίτια των χωριατών.

Επιτυχία στην επιτυχία, ο Ρασπούτιν απέκτησε τη φήμη ανθρώπου που κάνει θαύματα, και η φήμη του έφτασε μέχρι τα πιο υψηλά κλιμάκια της ρωσικής Εκκλησίας. Εκεί, οι άνθρωποι της εκκλησίας τον συμβούλεψαν να κατέβει μέχρι την Αγία Πετρούπολη (το μετέπειτα Λένινγκραντ). Είναι η ώρα του μεγάλου θριάμβου! Ο Ρασπούτιν βλέπει να έχει υποσκελίσει όλον τον κόσμο, από τους χαμηλόβαθμους ιερείς μέχρι τους αλαζόνες αρχιερείς. Ακόμα και ο πατήρ Κρονστάντ, ο πιο άγιος ιερέας της Ρωσίας, είναι πεπεισμένος ότι ο άνθρωπος αυτός φέρει μια θεϊκή σπίθα μέσα του.

Η γνωριμία του με την άρχουσα τάξη

Το 1903, ο Ρασπούτιν, παρέα με τη φήμη για τις υποτιθέμενες υπερφυσικές ικανότητες του, μετακομίζει στην Αγία Πετρούπολη και ανοίγει ένα «ιατρείο», ως θεραπευτής. Εκεί, χάρη σε μια μανία που είχε καταλάβει την υψηλή κοινωνία για τον μυστικισμό και τον αποκρυφισμό, κατάφερε να αποκτήσει φανατικούς θαυμαστές σε αριστοκρατικούς κύκλους.

Αν και δεν χειροτονήθηκε ποτέ, ο Ρασπούτιν, απολάμβανε την εκτίμηση και τη φιλία πολλών εκπροσώπων της ρωσικής ορθόδοξου εκκλησίας. Υποστηρικτές του, αρχικά, και πεπεισμένοι για τις θεραπευτικές του ικανότητες, έγιναν στη συνέχεια

πολέμοιό του και προσπάθησαν να τον εκδιώξουν από την Αγία Πετρούπολη.

Πολύ γρήγορα γίνεται αποδεκτός από την αυλή του Τσάρου και αποκτά κάποια γερά στηρίγματα που ακούνε στο όνομα του δούκα Νικόλαου Νικολάγεβιτς και των δουκισσών Μιλίζα και Αναστασία Μοντενέγκρο.

Η πρώτη επαφή του Ρασπούτιν με το αυτοκρατορικό ζεύγος ήταν το φθινόπωρο του 1905, όταν στη Ρωσία διαδραματίζονταν τα γεγονότα της γνωστής εξέγερσης ενάντια στη μοναρχία. Εκτός όμως από τα γεγονότα αυτά, την αυτοκρατορική οικογένεια είχε κλονίσει και η ανακάλυψη ότι ο Αλεξέι Νικολάγεβιτς, ο διάδοχος του θρόνου, ήταν αιμοφιλικός. Η αιμοφιλία είναι μια πάθηση που δεν επιτρέπει στο αίμα να πήξει, με αποτέλεσμα, η παραμικρή γρατζουνιά να προκαλεί ακατάσχετη αιμορραγία επιφέροντας ακόμη και το θάνατο. Οι γονείς ζουν λοιπόν ακατάπαυστα μέσα σ' έναν διαρκή φόβο. Ο Ρασπούτιν εκμεταλλεύτηκε με τον καλύτερο τρόπο το γεγονός ότι η τσαρίνα μετά από τέσσερις κόρες έφερε στον κόσμο διάδοχο, τον Αλέξιο, που έπασχε από τη γενετική οικογενειακή ασθένεια.

Ένα βράδυ, η Τσαρίνα Αλεξάνδρα ρωτά τον Ρασπούτιν εάν μπορεί να θεραπεύσει με βεβαιότητα την αιμοφιλία και αυτός απαντά ναι. «Γνωρίζω αυτή την ασθένεια. Προέρχεται από τις γυναίκες αλλά χτυπά μόνο τους άντρες. Οι αιμορραγίες που προκαλούνται είναι πραγματικά τρομακτικές αλλά υπάρχει τρόπος να τις σταματήσεις».

Τον ρωτά λοιπόν εάν μπορεί να θεραπεύσει τον τσαρίγεβιτς, τον γιο του Τσάρου, που έχει χτυπηθεί από την τρομακτική ασθένεια. Για άλλη μια φορά, απαντά ναι.

Η δούκισσα εξηγεί στον Τσάρο ότι υπάρχει επιτέλους τρόπος να βάλουν τέλος στις αγωνίες τους και να σώσουν το μονάκριβό τους παιδί. Καχύποπτος, ο Τσάρος Νικόλαος ο 2ος ζητά τη γνώμη του επισκόπου Θεοφάνη του οποίου η απάντηση είναι ξεκάθαρη:

«Η Μεγαλειότητές σας θα είχαν μεγάλο όφελος αν τον άκουγαν διότι είναι η φωνή της γης Ρωσίας που μιλά από το στόμα του. Γνωρίζω όλα όσα του καταλογίζουν. Ξέρω ποιες είναι οι αμαρτίες του, ξέρω ότι είναι πολλές και τις περισσότερες φορές απεχθείς. Όμως υπάρχει μέσα του μια τόσο μεγάλη δύναμη μετάνοιας και μια τέτοια αγαθή πίστη στην ουράνια ευσπλαχνία που σχεδόν θα εγγυώμουν την

αιώνια σωτηρία του. Μετά από κάθε μετάνοια είναι τόσο καθαρός όσο το παιδί που μόλις βαπτίστηκε. Φαίνεται καθαρά ότι ο Θεός τον ευνοεί».

Όταν ο Ρασπούτιν οδηγήθηκε στα ανάκτορα, το 1908, πέτυχε εκεί που όλοι οι άλλοι, επιστήμονες και μυστικιστές, είχαν αποτύχει. Καταφέρνει να βοηθήσει τον νεαρό διάδοχο, με αποστάγματα και γιατροσόφια δικής του εφεύρεσης και να απαλύνει το πρόβλημα των αιμορραγιών του αγοριού. Το πώς τα κατάφερε παραμένει μέχρι σήμερα μυστήριο. Κάποιοι λένε πως χρησιμοποίησε υπνωτισμό, άλλοι ισχυρίζονται πως δεν ήξερε να υπνωτίζει. Το μέχρι σήμερα μυστήριο που εξακολουθεί να ακολουθεί τον Ρασπούτιν, βασίζεται εν μέρει στην αμφιβολία για το αν πράγματι είχε θεραπευτικές δυνάμεις ή όχι.

Με το περιστατικό αυτό άρχισε μια δεκαετία κυριαρχίας του στις υποθέσεις της τσαρικής οικογένειας και του κράτους, αφού είχε φροντίσει να πείσει το ανήσυχο ζεύγος ότι η ζωή του παιδιού εξαρτιώταν από τον ίδιο.

Από εκείνη τη στιγμή ο Ρασπούτιν γίνεται ο «Στάρετς», δηλαδή ο πατέρας εδραιώνοντας έτσι την παρουσία του στο παλάτι των Ρομανώφ.

Από δω και πέρα τίποτα δεν μπορεί να τον σταματήσει, είναι πλέον το πιο σημαντικό πρόσωπο στη Ρωσία, όλοι καταφθάνουν έξω από το σπίτι του για να τον δουν. Το σπίτι του φυλάσσεται από 24 πράκτορες της μυστικής υπηρεσίας.

Έχει φτάσει τώρα η σειρά των γυναικών. Συμπεριφέρεται ανοιχτά μαζί τους χωρίς να τον ενδιαφέρει τι λένε οι άλλοι γύρω του. Η παρουσία των γονέων ή των συζύγων δίπλα τους δε δείχνει να τον προβληματίζει. Άλλωστε, σπανίως κάποιος δείχνει να έχει θυμώσει με τα καμώματά του. Πολλοί τον φοβούνται, γι' αυτό και τον λούζουν με κολακείες και καλοπιάσματα. Όταν τον κατηγορούσαν για τις ιδιαίτερές του σχέσεις με τις γυναίκες, αυτός απαντούσε ότι δεν έφταιγε αυτός, πολλοί ήταν οι άνθρωποι με κύρος που του έριχναν στην αγκαλιά τις ερωμένες ή τις ίδιες τους τις γυναίκες. Αυτές, άλλο που δε ζητούσαν, διατηρούσαν ερωτικές σχέσεις μαζί του, με τη συγκατάθεση των εραστών ή των συζύγων τους.

Η Τσαρίνα είναι γοητευμένη από τον άνθρωπο που έσωσε το παιδί της και κυνηγάει όποιον τολμά να τον κριτικάρει.

Του εμπιστεύεται κάποια κρατικά μυστικά, ενώ είναι έντονες οι φήμες (και μάλλον αληθινές) που λένε πως ότι κοιμάται μαζί του.

Μέσω των ερωτικών του σχέσεων ο Ρασπούτιν πετύχαινε διάφορες πολιτικές χάρες, τον διορισμό φίλων του σε υψηλά αξιώματα κ.λ.π.

Ακόμα, μέσω της Τσαρίνας, είχε προσπαθήσει να πετύχει την υπογραφή ξεχωριστής συνθήκης ειρήνης μεταξύ της Γερμανίας και της Ρωσίας, αντιπάλων κατά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Αυτή του η κίνηση τον είχε καταστήσει ύποπτο ως πράκτορα των Γερμανών.

Όλοι στη Ρωσία, αριστοκράτες και λαός, μιλούσαν για την αναγκαιότητα της απαλλαγής της χώρας από τον Ρασπούτιν.

Ο έκλυτος βίος του

Ζώντας στην Πετρούπολη και κηρύσσοντας ότι η σωματική επαφή μαζί του είχε εξαγνιστικά και θεραπευτικά αποτελέσματα, κατάφερε να αποπλανήσει πολλές γυναίκες και ενώ οι αναφορές για τη διαγωγή του έφταναν στον τσάρο Νικόλαο, εκείνος δεν τις πίστευε, ενώ τιμωρούσε με πολιτικούς διωγμούς εκείνους που τις μετέφεραν.

Μέχρι το 1911 η συμπεριφορά του Ρασπούτιν είχε πάρει διαστάσεις σκανδάλου και οι ερωτικές ιστορίες για τον ακόλαστο αυτό «καλόγερο» ήταν στα χείλη όλων. Τελικά, ύστερα από πιέσεις, ο τσάρος εξόρισε τον ευνοούμενό του αλλά κάτω από την επιμονή της τσαρίνας Αλεξάνδρας αναγκάστηκε να ανακαλέσει την απόφασή του λίγους μήνες αργότερα, καθώς δεν ήταν διατεθειμένος να θέσει σε κίνδυνο την ζωή του γιου του ή να δυσαρεστήσει την σύζυγό του που ήταν φανατικά πιστή του Ρασπούτιν, επειδή της έλεγε πως ήταν «αγία» και πως τη βλέπει στα όνειρά του με φωτοστέφανο.

Η δύναμη του τυχοδιώκτη χωρικού έφτασε στο απόγειό της μετά το 1915, όταν ο Νικόλαος έφυγε για το μέτωπο κατά τη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο τσάρος Νικόλαος ανέλαβε προσωπικά την ηγεσία του στρατού επειδή ο Ρασπούτιν ισχυρίστηκε ότι είδε σε όραμα, ότι σε αντίθετη

περίπτωση θα χανόταν ο πόλεμος. Με την απουσία του Νικολάου, η αυτοκράτειρα Αλεξάνδρα διαδραμάτισε έναν πιο ενεργό ρόλο στη διακυβέρνηση και έτσι ο Ρασπούτιν κατάφερε να ασκεί σημαντική επιρροή διορίζοντας και παύοντας το προσωπικό του κράτους κατά τις επιθυμίες του. Η δύναμη αυτή τον έκανε να παραφέρεται και να αναγκάζει νομάρχες, υπουργούς και διευθυντές να εξευτελίζονται κολακεύοντας τον ευνοούμενο της τσαρίνας. Ο ίδιος ο Ρασπούτιν, αν άλλαζε γνώμη για την ικανότητα κάποιου στελέχους, έπειθε την Αλεξάνδρα να τον διώξει λέγοντας απλά ότι «μπήκε ο διάβολος μέσα του» και κολακεύοντας ταυτόχρονα τη δική της αφέλεια λέγοντας ότι «βλέπει το Χριστό να στέκει στο πλάι της».

Η πρώτη απόπειρα δολοφονίας του

Η αυξανόμενη υστερία του Ρασπούτιν είχε έλθει σε μια εποχή πολέμου, όπου οι ήττες του στρατού και οι στερήσεις βάραιναν πολύ στη συνείδηση όλων ώστε να μην ανέχονται πλέον τη δύναμη ενός ημιαναλφάβητου αγρότη στην εξουσία. Παράλληλα οι άνθρωποι που γνώριζαν από κοντά τη συμπεριφορά του έκριναν ότι είναι ιδιαίτερα επικίνδυνος για τη χώρα. Ακολούθησαν έτσι κάποιες απόπειρες δολοφονίας του Ρασπούτιν που όμως απέτυχαν. Σύμφωνα με το βιβλίο του Greg King «Ο άνθρωπος που σκότωσε τον Ρασπούτιν» (The Man Who Killed Rasputin) στις 29 Ιουνίου του 1914 όταν εκείνος είχε επισκεφτεί τη γυναίκα και τα παιδιά του στη γενέτειρά του, στη Σιβηρία, του επιτέθηκε με μαχαίρι μια πρώην πόρνη, η Χιονία Γκούσεβα, που είχε γίνει μαθήτριά του μοναχού Ηλιοδώρου. Ο Ηλιοδωρος ήταν κάποτε φίλος του Ρασπούτιν, αλλά τον είχε σιχαθεί λόγω της συμπεριφοράς του προς την βασιλική οικογένεια, την οποία χρησιμοποιούσε μεν, αλλά μιλούσε άσχημα γι' αυτήν. Ο Ηλιοδωρος είχε σχηματίσει μια ομάδα από γυναίκες τις οποίες είχε βλάψει ο Ρασπούτιν, με σκοπό να τον δυσφημίσει ή και να τον σκοτώσει. Η Γκούσεβα μαχαίρωσε τον Ρασπούτιν στην κοιλιά, κι όταν είδε τα σπλάχνα του να ξεπροβάλλουν φώναξε «σκότωσα τον αντίχριστο!». Όμως ο Ρασπούτιν χειρουργήθηκε και επέζησε. Η κόρη του Μαρία σημειώνει ότι μετά από αυτή την επέμβαση δεν ήταν πια ο ίδιος. Συχνά κουραζόταν εύκολα και έπαιρνε όπιο κατά του πόνου. Επίσης δεν μπορούσε πλέον να μετακινηθεί πουθενά χωρίς την προσωπική του φρουρά.

Το τέλος του Ρασπούτιν

Ο Ρασπούτιν είναι πλέον παραπάνω ισχυρός απ' ότι θα' πρεπε, είναι εκείνος που κάνει κατά κάποιον τρόπο κουμάντο στη Ρωσία. Ο αδύνατος χαρακτήρας που απαντά στο όνομα Τσάρος Νικόλαος ο 2ος δεν μπορεί να του αντισταθεί. Ο

Ρασπούτιν είναι ενήμερος για όλες τις υποθέσεις της κυβέρνησης, τίποτα δεν του διαφεύγει, μπορεί μάλιστα και διορίζει δικούς του ανθρώπους στην κυβέρνηση.

Κάποιοι αριστοκράτες παίρνουν την απόφαση να βγάλουν από τη μέση τον όλο και πιο επικίνδυνο άνθρωπο. Ανάμεσά τους βρίσκεται ένας 28χρονος, σύζυγος της ανιψιάς του Τσάρου, ο πρίγκιπας Φέλιξ Γιουσούπωφ (Felix Yusupov). Ο Γιουσούπωφ αρέσκονταν στον τρανσβεστισμό και την ομοφυλοφιλία. Αυτές του οι «παρεκκλίσεις» συνετέλεσαν στο να συνδεθεί φιλικά με τον Ρασπούτιν, που τις απολάμβανε εξίσου.

Εναντίον του Ρασπούτιν οργανώθηκε συνωμοσία, στην οποία συμμετείχαν πρόσωπα του συγγενικού περιβάλλοντος του Τσάρου, όπως ο μέγας δούκας Ντμίτρι Παύλοβιτς (Dmitri Pavlovich), με σκοπό να τερματιστούν τα απανωτά πλήγματα που δεχόταν η μοναρχία σε μια τόσο ταραγμένη εποχή, την οποία τελικά θα ακολουθούσε η περίφημη Ρωσική επανάσταση. Την ομάδα των επίδοξων δολοφόνων θα συμπληρώσουν 3, ακόμη, άτομα: ο δικηγόρος Βασίλι Μακλάκωφ, ο Υπολοχαγός Σουκότιν, ένας νεαρός αξιωματικός του Συντάγματος Πρεομπραζένσκυ, που ανάρρωνε ύστερα από τον τραυματισμό του στο μέτωπο και ο γιατρός Λαζάρβετ, προσωπικός φίλος και γιατρός του Πουρίσκεβιτς. Ο Λαζάρβετ προστέθηκε ως πέμπτο μέλος στη «συμμορία», αφενός για να τους προμηθεύσει με το δηλητήριο και αφετέρου για να χρησιμεύσει ως οδηγός, καθώς ήταν ο μόνος που γνώριζε πώς να οδηγεί ένα αυτοκίνητο.

Τη νύχτα της 29ης προς την 30η Δεκεμβρίου 1916, ο Γιουσούπωφ, προσκάλεσε τον Ρασπούτιν στο σπίτι του, στο Πέτρογκραντ.

Το σχέδιο λοιπόν, ήταν απλό, θα τον δηλητηρίαζαν. Κατά τη διάρκεια του δείπνου, καθώς ο πρίγκιπας έτρωγε με τον μοναχό και οι άλλοι περίμεναν κρυμμένοι στον επάνω όροφο, σερβιρίστηκαν πολλά πικάντικα πιάτα στον Ρασπούτιν, τρία γλυκά σοκολάτα και κρασί, πολύ κρασί. Μέσα στα γλυκά και στο κρασί είχαν βάλει κυάνιο, ικανό να σκοτώσει σύμφωνα με τα λεγόμενα του πρίγκιπα δέκα ανθρώπους. Μόλις τελειώνει το δείπνο, ο Ρασπούτιν που καταβρόχθησε τα φαγητά χωρίς να μοιάζει ενοχλημένος από κάτι, αρχίζει να ζητά κι' άλλο κρασί, λέγοντας

ότι τον καίει το στομάχι του και ότι δεν μπορεί να αναπνεύσει με ευκολία. Πίνει πολύ κρασί, το πίνει πολύ γρήγορα και νιώθοντας κάπως μελαγχολικός ζητά από τον Γιουσούπωφ να του τραγουδήσει με τη συνοδεία κιθάρας κάποια τσιγγάνικα κομμάτια.

Πράγματι ο πρίγκιπας κάνει ό,τι του λέει και ο Ρασπούτιν δείχνει να απολαμβάνει τις νότες των τραγουδιών. Στις τρεις το πρωί τελικά, καθώς ο Ρασπούτιν δείχνει να τον έχει πιάσει υπνηλία, ο Γιουσούπωφ ανεβαίνει στον επάνω όροφο να ζητήσει συμβουλές από τους φίλους του. Στην αρχή σκέφτεται να τον στραγγαλίσει, θα κατέβει όμως με ένα πιστόλι και θα τον πλησιάσει. Ο Ρασπούτιν εξακολουθεί να είναι ζωντανός. Ο Γιουσούπωφ του δείχνει έναν κρυστάλλινο εσταυρωμένο, του λέει να προσευχηθεί και τη στιγμή που ο μοναχός πηγαίνει να κάνει το σταυρό του, τον πυροβολεί στο στήθος. Ο Ρασπούτιν πέφτει κάτω. Καταφθάνουν και οι συνεργοί, εξετάζουν το πτώμα, βγαίνουν έξω από το δωμάτιο και κλειδώνουν την πόρτα. Μετά από ώρα, ο πρίγκιπας πηγαίνει να ξαναδεί το πτώμα. Κοιτάζει για τον σφυγμό του, βεβαιώνεται ότι είναι νεκρός. Την στιγμή που ανοίγει την πόρτα για να βγει από το δωμάτιο, ο Ρασπούτιν ανοίγει τα μάτια και με αφρούς στο στόμα πετάγεται πάνω, προσπαθώντας να πνίξει τον Γιουσούπωφ. Με αίμα να κυλά από το στόμα του απειλεί τον πρίγκιπα: «Φέλιξ, Φέλιξ, θα τα πω όλα στην Τσαρίνα...».

Καταφέρνει να συρθεί έξω από το σπίτι. Ο Γιουσούπωφ τον πυροβολεί τέσσερις φορές και ο Ρασπούτιν πέφτει στο κεφαλόσκαλο. Μεταφέρουν το πτώμα του πάλι μέσα. Ο Γιουσούπωφ θα διηγηθεί αργότερα: «το κεφάλι μου κόντευε να σπάσει, οι σκέψεις μου είχαν θολώσει. Με έπνιγε η μανία και το μίσος. Με έπιασε κάτι σαν κρίση. Όρμησα πάνω του και αρχισα να τον χτυπάω με ένα ρόπαλο από καουτσούκ, σαν να με είχε πιάσει τρέλα».

Τυλίγουν στη συνέχεια το πτώμα με ένα σεντόνι και το μεταφέρουν σ' ένα νησάκι στον ποταμό Νέβα, το νησί Πετρόβσκι, και το πετούν πάνω από μια γέφυρα στην παγωμένη επιφάνεια του ποταμού, σφιχτά τυλιγμένο και δεμένο στο σεντόνι, ξεχνώντας όμως να του δέσουν βαρίδια. Υποχρεώνονται λοιπόν να κατέβουν πάνω στον πάγο που σκεπάζει το ποτάμι και να βρουν μια τρύπα απ' όπου και θα τον σπρώξουν από κάτω.

Εξαιτίας μιας μπότας που ξεχάστηκε πάνω στη γέφυρα, διατάσσεται έρευνα. Ένας δύτες βουτά στο ποτάμι και ανεβάζει το πτώμα, παγωμένο και σκεπασμένο μ' ένα παχύ στρώμα πάγου. Η αυτοψία θα δείξει τρία σημεία εισόδου σφαίρας, που είχαν διασχίσει την καρδιά, το λαιμό και τον εγκέφαλο. Στο στομάχι θα βρεθεί «μια

παχιά μάζα μαλακής μαυριδεράς ουσίας», χωρίς αμφιβολία, το δηλητήριο.

Εκείνο όμως που είναι το πιο εκπληκτικό στην υπόθεση είναι το ότι η αυτοψία αποκάλυψε ότι ο Ρασπούτιν δεν πέθανε ούτε από το δηλητήριο, ούτε από τις σφαίρες, ούτε και από τις εγκεφαλικές κακώσεις που υπέστη από τα χτυπήματα με το ρόπαλο, τα οποία και του παραμόρφωσαν το πρόσωπο. Τα χέρια του βρέθηκαν σε όρθια θέση, σαν να προσπαθούσε να βγει απ' τον πάγο. Η παρουσία νερού στα πνευμόνια δείχνει ότι ανέπνεε ακόμα τη στιγμή που ρίχθηκε στο ποτάμι. Ο Ρασπούτιν πέθανε από πνιγμό ή από κρουπάγημα. Το γιατί δεν επέδρασε το δηλητήριο, εξηγήθηκε από την μεγάλη κατανάλωση γλυκών και κρασιού τα οποία ουσιαστικά εξουδετέρωναν την δράση του.

Μετά τη νεκροψία, ο Ρασπούτιν βαλσαμώθηκε και θάφτηκε στο αυτοκρατορικό παρεκκλήσιο, αφού πρώτα τον ξενύχτησε η αυτοκράτειρα, παρέα με έμπιστά της πρόσωπα. Σε όλο το επόμενο διάστημα, οι φήμες για τον τρόπο με τον οποίο πέθανε ο Ρασπούτιν έκαναν τους αγρότες να τιμούν φοβισμένοι το λείψανο του «αγίου». Εξαγριωμένοι από την κατάσταση αυτή, οι μπολσεβίκοι ηγέτες που εν τω μεταξύ είχαν επικρατήσει, αποφάσισαν μια τελευταία εκταφή.

Τελικά, το πτώμα μεταφέρθηκε κρυφά τη νύχτα σε ένα ξέφωτο, όπου μια μικρή ομάδα στρατιωτών της Ερυθράς φρουράς με επικεφαλής έναν αξιωματικό, ετοίμασε φωτιά και έκαψε το σώμα του Ρασπούτιν το χειμώνα του 1917-1918 δίνοντας οριστικά τέλος στη λατρεία του λειψάνου του.

Μια άλλη εκδοχή για την δολοφονία του Ρασπούτιν

Σύμφωνα μ' αυτήν την εκδοχή, ο Ρασπούτιν δολοφονήθηκε από Άγγλο μυστικό πράκτορα.

Ο Ρασπούτιν είχε προωθήσει δικούς του ανθρώπους στον κρατικό μηχανισμό και συναναστρεφόταν με στρατιώτες, πόρνες, φιλοκαθεστωτικούς και αντικαθεστωτικούς. Ήξερε πολύ καλά ότι η επανάσταση ήταν προ των θυρών. Γι' αυτό και έκανε το παν, για να την αποτρέψει με τους ανθρώπους του. Ο μόνος τρόπος ήταν να προχωρήσουν οι Ρώσοι σε μια χωριστή συνθήκη με την αυτοκρατορική Γερμανία. Αυτό όμως, ενώ θα έσωζε την Ρωσική Δυναστεία, θα

άλλαζε τον συσχετισμό των δυνάμεων σε βάρος των Δυτικών, καθώς οι 350.000 Γερμανοί στρατιώτες που βρίσκονταν στο ρωσικό μέτωπο, θα επέστρεφαν για να επιτεθούν στους συμμάχους στο Δυτικό Μέτωπο.

Ο Ρασπούτιν, λοιπόν, θα έπρεπε να δολοφονηθεί.

Η νεότερη έρευνα που έγινε κατά την επανεξέταση των στοιχείων της δολοφονίας του Ρασπούτιν το 1916, κατέληξε στο συμπέρασμα πως δολοφόνοι του καλόγερου δεν ήταν οι δυσαρεστημένοι αριστοκράτες που κατηγορήθηκαν γι αυτό ή -τουλάχιστον- δεν ήταν μόνο αυτοί. Ως δολοφόνος του Ρασπούτιν, αναφέρεται ο Oswald Rayner, μέλος των αγγλικών μυστικών υπηρεσιών, ο οποίος εργαζόταν στη ρωσική αυλή στην Αγία Πετρούπολη και ο οποίος βρισκόταν στην Αγία Πετρούπολη όταν δολοφονήθηκε ο Ρασπούτιν.

Ο Richard Cullen, ένας συνταξιούχος επιθεωρητής της Scotland Yard, ο οποίος μελέτησε επί μακρόν την υπόθεση μαζί με τον Andrew Cook, ιστορικό των μυστικών υπηρεσιών, λέει πως μια νέα ιατροδικαστική ανάλυση και μια ενδελεχής εξέταση των επίσημων αρχείων τον οδήγησαν να καταλήξει σε αυτό το συμπέρασμα.

Ένα εύρημα που φαίνεται να υποστηρίζει αυτή την υπόθεση, είναι ο -εξ επαφής- πυροβολισμός του Ρασπούτιν στο κέντρο του μετώπου του. Ξεκάθαρο χτύπημα εκτελεστή, που κανείς από τους συνωμότες δεν παραδέχεται στις μαρτυρίες του ή στα απομνημονεύματά του.

Ο Γιουσούπωφ, στα απομνημονεύματά του, κάνει λόγο για τον Rayner, συμφοιτητή του στην Οξφόρδη και φίλο του, που την εποχή εκείνη ήταν ενεργός κατάσκοπος της Αγγλίας στην Αγία Πετρούπολη και εργαζόταν υπό τις διαταγές του John Scale.

Η κόρη του Scale έδωσε στον Cullen ατράνταχτες αποδείξεις αναφορικά με το σχέδιο της δολοφονίας του Ρασπούτιν από τις αγγλικές μυστικές υπηρεσίες και ο Andrew Cook, ανακάλυψε ένα απόρρητο έγγραφο των αγγλικών μυστικών υπηρεσιών προς τον John Scale, το οποίο οδήγησε τον Cullen στην αποκάλυψη της ταυτότητας του πραγματικού δολοφόνου.

Το αν ο Rayner υπήρξε ο εκτελεστής του Ρασπούτιν, μάλλον δεν θα το μάθουμε στα σίγουρα ποτέ. Έκαψε όλα του τα χαρτιά και πήρε το μυστικό μαζί του στον τάφο του, όταν πέθανε, το 1961.

Κινήσεις για την αποκατάστασή του

Για κάποιους Ρώσους, ο Ρασπούτιν παρέμεινε σύμβολο των αγροτικών τάξεων, και μέχρι σήμερα θέλουν να πιστεύουν ότι αυτά που λέγονταν εναντίον του ήταν απλώς φήμες. Μετά την κατάρρευση του κομμουνισμού το 1993, κάποιοι Ρώσοι εθνικιστές προσπάθησαν να αποκαταστήσουν τη φήμη του, ενώ μερικοί πρότειναν έως και την αγιοποίησή του. Όμως νέα στοιχεία, που προέρχονταν από τις σημειώσεις αυτών που παρακολουθούσαν επί πληρωμή το σπίτι του Ρασπούτιν, και κατέγραφαν πότε έφευγε, πότε επέστρεφε και ποιό τον επισκέπτονταν, ανέτρεψαν τους ισχυρισμούς περί αγιότητας. Σχολιάζοντας το αίτημα αγιοποίησής του ο Πατριάρχης Μόσχας Αλέξιος είπε το 2003: «Αυτό είναι τρέλα! Ποιος θα ήθελε να παραμείνει σε μια εκκλησία που τιμά το ίδιο τους δολοφόνους με τους μάρτυρες, τους ακόλαστους με τους αγίους;».

Όμως, βιβλία που εκδόθηκαν το 1919 ισχυρίζονται ότι οι πηγές από ανθρώπους που παρακολουθούσαν τον Ρασπούτιν είναι αμφισβητήσιμες, καθώς εκείνοι μπορεί να έγραφαν αυτά που ζητούσαν εκείνοι που τους πλήρωναν. Πάντως η ενασχόληση του κόσμου με τον Ρασπούτιν δεν έχει σταματήσει.

Πηγές

el.wikipedia.org | tovima.dolnet.gr | supernatural.gr | eglima.wordpress.com | sciencenews.gr | agonaskritis.gr | en.wikipedia.org